

Innst. S. nr. 70

(2000-2001)

Innstilling fra sosialkomiteen om samtykke til godkjenning av EØS-komitébeslutning nr. 83/2000 av 2. oktober 2000 om endring av protokoll 31 i EØS-avtalen om EFTA/EØS-statenes deltakelse i EUs handlingsprogram vedrørende forurensningsbetingede sykdommer (1999-2001) og forebygging av skader (1999-2003)

St.prp. nr. 7 (2000-2001)

Til Stortinget

Sammen drag

EØS-komiteen sitt vedtak nr. 83/2000 av 2. oktober 2000 gjelder innlemming i EØS-avtalens protokoll 31 (om samarbeid på særlige områder utenfor de fire friheter) av EUs handlingsprogram vedrørende forurensningsbetingede sykdommer (1999-2001) og forebygging av skader (1999-2003).

Som følge av at Norges deltakelse i disse programmene vil gjøre det nødvendig å gi bevilgninger i flere år fremover, er Stortingets samtykke til deltakelse nødvendig.

Det redegjøres i proposisjonen nærmere om de to handlingsprogrammene.

Det framholdes at Handlingsprogrammet for forurensningsbetingede sykdommer har sitt utspring i den økende betydning som forurensninger generelt har fått i Europa, spesielt som årsaksfaktor til kreftsykdommer og allergier. Programmets generelle mål er å bidra til utviklingen av strategier og politikk på helse- og miljøområdet med sikte på forebygging av forurensningsbetingede sykdommer blant annet ved å øke kunnskapen om og forståelsen av helsefarene forbundet med disse sykdommene.

Om Handlingsprogrammet for skadeforebygging uttales det bl.a. at det har sin bakgrunn i at personskader etter ulykker er et av de alvorlige helseproblemene i Europa. Det høye antallet tilsiktede og utilsiktede personskader forårsaker menneskelige lidelser og tap av leveår, representerer en belastning på helsevesenet og medfører store samfunnskostnader. Hovedfokus i handlingsprogrammet er rettet mot skadedatainnsamling og utveksling av opplysninger om personskader, samt nettverksaktiviteter mellom nasjoner og fagmiljøer for informasjonsutveksling, analyse- og utviklingsarbeid. Målet er å bygge opp et godt overvåkings-

system som kan gi bidrag til folkehelsearbeidet med sikte på å redusere forekomsten av personskader, særlig skader forårsaket av hjemme- og fritidsulykker.

Sosial- og helsedepartementet vil ha ansvar for å samordne den norske deltakelsen i programmene. Dette betyr deltakelse i programkomiteer og formidling av informasjon til norske miljøer om programmene.

Programmenes løpetid er satt til 1999-2001 (3 år) for programmet for forurensningsbetingede sykdommer, og 1999-2003 (5 år) for programmet for ulykkesforebygging.

Norges budsjettandel vil være ca. kr 600 000 per år per program for de gjenstående årene av programperioden. I tillegg kommer administrasjonskostnader som blir regnet sammen med administrasjonskostnadene ved deltakelse i de andre helseprogrammene. Utgiftene vil bli dekket under Sosial- og helsedepartementets budsjett, kap. 719 Helsefremmende og forebyggende arbeid, post 21.

Etter Sosial- og helsedepartementets syn er det viktig for Norge å følge opp internasjonale erklæringer og egne nasjonale handlingsplaner for henholdsvis helse, miljø og ulykkesforebygging ved å delta i de to nye programmene. Sosial- og helsedepartementet anbefaler på denne bakgrunn at Norge godkjenner en beslutning i EØS-komiteen om endring av protokoll 31 i EØS-avtalen om innlemmelse av handlingsprogrammene vedrørende forurensningsbetingede sykdommer (1999-2001) og forebygging av ulykker (1999-2003). Utenriksdepartementet slutter seg til dette.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Bendiks H. Arnesen, Reidun

Gravdahl, Asmund Kristoffersen, Karin Lian, Einar Olav Skogholt og Gunhild Øyangen, fra Fremskrittspartiet, lederen John I. Alvheim og Harald T. Nesvik, fra Kristelig Folkeparti, Åse Gunhild Woie Duesund og Are Næss, fra Høyre, Anne-lise Høegh og Sonja Irene Sjøli, fra Senterpartiet, Ola D. Gløtvold, og fra Sosialistisk Venstreparti, Olav Gunnar Ballo, viser til at Norge har sluttet seg til EUs folkehelseprogram som innebærer et samarbeid på områder utenom de fire friheter innen EU-området.

Dette programmet omfatter områdene:

- helsefremming og helseopplysning,
- bekjempelse av kreftsykdommer,
- bekjempelse av aids og andre smittsomme sykdommer inklusive opprettelse av et eget europeisk nettverk for smittsomme sykdommer,
- forebygging av rusmidler,
- helseovervåking,
- sjeldne sykdommer.

Komiteen viser til at Norge nå etter vedtak av 2. oktober 2000 i EØS-komiteen inviteres til å delta i to nye områder, dvs.:

- forebygging av skader,
- forurensningsbetingede sykdommer.

Det er gjort greie for i proposisjonen at det er viktig å inkludere forebygging av ulykker i folkehelseprogrammet bl.a. fordi i Norge er skader etter ulykker og vold den tredje viktigste årsaken til tapte leveår etter hjerte-karsykdommer og kreft, og den hyppigste dødsårsaken blant barn og unge.

Dette programmet skal gå over 5 år. Komiteen viser også til at det i proposisjonen er gitt begrunnelse for program også for forurensningsbetingede sykdommer, et program som går over 3 år.

Komiteen viser til at Norge gjennom deltakelse også forplikter seg til bevilgninger til hvert av programmene med ca. 600 000 kroner pr. år.

Komiteen ser det som verdifullt at Norge får delta i dette folkehelsearbeidet som bl.a. vil sikre norske fagmiljøer tilgang til verdifull kunnskap og erfaringsmateriale til beste for vår befolkning.

Uttalelse fra utenrikskomiteen

Utkast til innstilling er oversendt utenrikskomiteen til uttalelse. I brev av 29. november 2000 uttaler utenrikskomiteen:

"Under henvisning til sosialkomiteens brev av 28. ds. meddeles at utenrikskomiteen ikke har merknader til ovennevnte utkast til innstilling."

Komiteens tilråding

Komiteen viser til proposisjonen og det som står foran, og rår Stortinget til å gjøre følgende

v e d t a k :

Stortinget samtykker i godkjenning av EØS-komite-beslutning nr. 83/2000 av 2. oktober 2000 om endring av protokoll 31 i EØS-avtalen om EFTA/EØS-statenes deltakelse i EUs handlingsprogram vedrørende forurensningsbetingede sykdommer (1999-2001) og forebygging av skader (1999-2003), som innebærer at Norge deltar i disse to programmene med de økonomiske forpliktelser dette medfører.

Oslo, i sosialkomiteen, den 4. desember 2000

John I. Alvheim
leder

Asmund Kristoffersen
ordfører

Are Næss
sekretær